

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
CADRUL NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

COORDONAT
Ministerul Finanțelor

Budj
Dumitru BUDIANSCHI, Ministru

„*06*” decembrie 2023

DECIZIA

Consiliului Național pentru Calificări

nr. *13* din *26* IANUARIE 2023

APROBAT

Ministerul Educației și Cercetării

Topala
Anatolie TOPALA, Ministru

„*17*” februarie 2023

STANDARD DE CALIFICARE

DOMENIUL GENERAL DE STUDII

041 Științe economice

DOMENIUL DE FORMARE
PROFESIONALĂ

0412 Finanțe și bănci

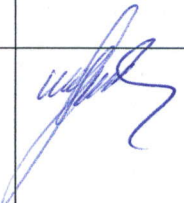

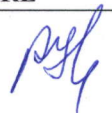
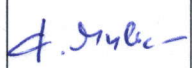

CALIFICAREA

Doctor în Științe economice

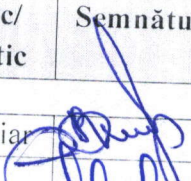
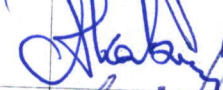

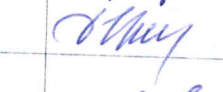
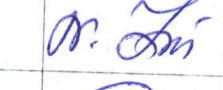

NIVELUL CALIFICĂRII

8 CNC

FIȘA DE VALIDARE A CONFORMITĂȚII

Nr. crt.	Instituția/ organizația/ structura	Numele, prenumele	Funcția, titlul științific/ gradul didactic	Semnătura	Data
MEMBRII GRUPULUI DE LUCRU CARE AU ELABORAT STANDARDUL DE CALIFICARE					
1.	Academia de Studii Economice din Moldova, departamentul Finanțe și Asigurări, facultatea Finanțe	COBZARI Ludmila	Decană, dr. hab. în șt. ec., prof. univ.		05.12.22
2.	Academia de Studii Economice din Moldova, departamentul Finanțe și Asigurări, facultatea Finanțe	BOTNARI Nadejda	Șefă departament, dr. în șt. ec., conf. univ.		05.12.2022
3.	Universitatea de Stat din Moldova, departamentul Finanțe și Bănci, facultatea Științe Economice	GHERJAVCA Svetlana	Dr. în șt. ec, lect. univ.		05.12.22
4.	Comisia Națională a Pieței Financiare	PUI Elena	Secretară generală		05.12.22
5.	Direcția Politici fiscale și vamale, Ministerul Finanțelor	NOROC Dorel	Șef direcție		05.12.22
COMISIA DE VALIDARE A STANDARDULUI DE CALIFICARE					
1.	Ministerul Finanțelor	PAȘINSCHI Iuri	Șef direcție Management instituțional		7.12.2022
2.	Universitatea de Stat din Moldova	MULIC Andrei	Șef departament Finanțe și Bănci, dr. în șt. ec., conf. univ		7.12.2022
3.	Camera de Comerț Americană din Moldova	MALAIRĂU Mila	Directoare executivă		7.12.2022

FIȘA DE CONSULTARE

Nr. crt.	Instituția/ organizația/ structura	Numele, prenumele	Funcția, titlul științific/ gradul didactic	Semnătura	Data
PARTENERI SOCIALI*					
1.	SA "Moldovahidromaș"	BRAGA Oleg	Director financiar		06.12.22
2.	Asociația Brokerilor de Asigurare-Reasigurare: (ABAR)	CABA Anton	Președinte		06.12.22
3.	Asociația Businessului European (EBA)	RUFA Mariana	Directoare executivă		06.12.22
4.	Liga bancherilor din Moldova	URSU Dumitru	Președinte		06.12.22
5.	Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova (ACAP)	ZLATINA Natalia	Directoare executivă		06.12.22
6.	Universitatea de Stat din Moldova	HĂMURARU Maria	Decană, dr. în economie, conferențiară universitară		06.12.22

FORMULARUL CALIFICĂRII

Descrierea calificării	<p>Calificarea <i>Doctor în Științe economice</i> în domeniul de formare profesională acordată la finalizarea programului <i>Finanțe și bănci</i>, nivel 8 CNC, atestă că specialistul posedă competențe de cercetare, pentru activitatea didactică și managerială în domeniul financiar-bancar. Formarea profesională în domeniul financiar-bancar dezvoltă rezultatele învățării necesare pentru elaborarea soluțiilor de eficientizare a domeniului financiar-bancar.</p> <p>Specialiștii cu calificarea respectivă desfășoară următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități de cercetare; - de monitorizare a datelor și de analiză a informațiilor; - pregătirea rapoartelor și planurilor pentru a soluționa problemele economice și de afaceri; - dezvoltarea modelelor de analiză și prognozare a comportamentului economic; - elaborarea lucrărilor științifice și didactice.
Nivelul de calificare	8 CNC
Grup/grupuri-țintă	<ul style="list-style-type: none"> - Absolvenți ai programelor de studii superioare de master, ciclul II; - prestatori de programe de educație și formare profesională; - angajatori; - alte părți interesate.
Tipul programului de studii/formare profesională	Program de învățământ superior de doctorat, ciclul III
Forma de organizare a studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - cu frecvență; - cu frecvență redusă; - la distanță.
Durata și volumul studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - 3 ani – la învățământ cu frecvență - 180 de credite de studii. <p>În cazul învățământului cu frecvență redusă și la distanță, durata programului de studii este mai mare cu un an.</p>
Condiții de acces	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Nivelul minim necesar de studii:</i> studii superioare de master, ciclul II. - <i>Acte de studii pentru acces:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Diplomă de studii superioare de master și Supliment descriptiv conform Europass; - alt act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă.
Structura programului de studii și cercetare	Programul de studii superioare de doctorat nu prevede stagii de practică ca unități distincte de învățare. Formarea abilităților practice se asigură prin programul individual de cercetare științifică.
Actul de studii, titlul atribuit	<ul style="list-style-type: none"> - Diplomă de doctor; - Titlul: Doctor în Științe economice https://mecc.gov.md/sites/default/files/corelarea_titluri_licenta-master-doctor.pdf
Calificarea atribuită	Doctor în Științe economice
Dezvoltare profesională/	- Oportunități de dezvoltare profesională continuă spre calificări de același

proiectarea carierei	nivel și interconexe. - Posibilități de continuare a studiilor la programe de post doctorat.
Oportunități de angajare în câmpul muncii	121301 Coordonator/coordonatoare de proiect 122301 Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării 231003 Cercetător științific/cercetătoare științifică 231004 Conferențiar universitar/conferențiară universitară
Cerințe legale speciale	Apt de muncă din punct de vedere fizic și psihic. Pentru persoanele cu necesități speciale pot fi prevăzute mai multe activități de studiu și cercetare la distanță.

LISTA OCUPAȚILOR TIPICE

Domeniul de formare profesională	Ocupații tipice ¹ conform CORM (006-2021)	Ocupații tipice conform ESCO 08 ²	Ocupații tipice conform ISCO-08 ³	Alte clasificări relevante CAEM/ISIC
0412 Finanțe și bănci	112025 Director/ directoare de program 121301 Coordonator/coordonatoare de proiect 122301 Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării 122302 Director al/directoare a institutului de cercetare 122304 Secretar științific general al/secretară științifică generală a Academiei de Științe 122305 Secretar științific/secretară științifică 122308 Șef/șefă sector în domeniul cercetării și inovării 122309 Șef/șefă secție în domeniul cercetării și inovării 231003 Cercetător științific/cercetătoare științifică 231004 Conferențiar universitar/conferențiară universitară 231005 Lector universitar/lectoară universitară 231007 Profesor universitar/profesoară universitară 241210 Cercetător științific/cercetătoare științifică în finanțe-bănci 242217 Coordonator/ coordonatoare programe de dezvoltare 263102 Cercetător științific/cercetătoare științifică în economie	1213.4 Manager de program 1223.2 Manager cercetare-dezvoltare 2310.1 Cadru didactic în învățământ superior 2412.6 Consultant de investiții 2412.10 Consultant finanțare publică 2422.1 Ofițer administrație publică 2631.1 Ofițer de politici economice	1213 Conducători în domeniul politicilor economice și al planificării 1223 Conducători în domeniul cercetării și dezvoltării 1345 Conducători de unități de învățământ și asimilați 2310 Profesori universitari și asimilați 2412 Specialiști consultanți în domeniul financiar și al investițiilor 2422 Specialiști în domeniul politicilor administrative 2631 Economiști	64.11 Activități ale Băncii Naționale (centrale) 64.19 Alte activități de intermediari monetare 64.30 Fonduri mutuale și alte entități financiare similare 64.91 Leasing financiar 64.92 Alte activități de creditare 64.99 Alte intermediari financiare n.c.a. 65.11 Activități de asigurări de viață 65.12 Alte activități de asigurări (exceptând asigurările de viață) 65.20 Activități de reasigurare 65.30 Activități ale fondurilor de pensii, cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale 66.11 Administrarea piețelor financiare 66.12 Activități de intermediere (brokeraj) a tranzacțiilor financiare 66.19 Activități auxiliare intermediarilor financiare, exclusiv activități de asigurări și fonduri de pensii 66.21 Activități de evaluare a riscului de asigurare și a pagubelor 70.10 Activități ale direcțiilor administrative centralizate 70.22 Activități de consultanță în management 72.20 Cercetare- dezvoltare în științe sociale și umaniste 84.11 Servicii de administrație publică generală 84.13 Reglementarea și eficientizarea activităților economice 85.42 Învățământ superior universitar 94.11 Activități ale organizațiilor economice și patronale

Standard de calificare: *Doctor în Științe economice*, nivelul 8 CNC

Domeniul de formare profesională: 0412 *Finanțe și bănci*

Aprobat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 147 din 17.02.2023

COMPETENȚE RELEVANTE CALIFICĂRII

COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)	<p>CT₁. Dezvoltarea eficienței personale și profesionale</p> <p>CT₂. Aplicarea valorilor de integritate științifică și profesională</p> <p>CT₃. Aplicarea principiilor de autonomie și responsabilitate</p> <p>CT₄. Dezvoltarea creativității și inovativității</p> <p>CT₅. Managementul informației</p> <p>CT₆. Comunicarea eficientă și lucru în echipă</p> <p>CT₇. Dezvoltarea empatiei și inteligenței emoționale</p> <p>CT₈. Luarea deciziilor</p>
COMPETENȚE GENERALE (sectoriale/transsectoriale) (CG)3	<p>CG₁. Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice</p> <p>CG₂. Gestionarea proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare</p> <p>CG₃. Utilizarea abilităților de cercetare în procesul de predare - învățare</p> <p>CG₄. Valorificarea rezultatelor cercetării științifice în domeniul de activitate</p>
COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)	<p>CP₁. Conceperea și realizarea cercetării științifice</p> <p>CP₂. Managementul proiectelor de cercetare-inovare</p> <p>CP₃. Realizarea procesului didactic</p> <p>CP₄. Organizarea activității de cercetare</p> <p>CP₅. Diseminarea rezultatelor cercetării</p> <p>CP₆. Consultanță și expertiză în domeniul financiar-bancar</p> <p>CP₇. Conducerea instituțiilor publice și private</p>

**TRANSPUNEREA COMPETENȚELOR
DIN STANDARDUL OCUPAȚIONAL/STANDARDUL DE COMPETENȚĂ ÎN REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII¹**

ARIA DE COMPETENȚĂ PROFESIONALĂ	Competențe conform standardului de competență	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>	Module/discipline ce conduc la formarea de competențe profesionale
1	2	3	4
PROIECTAREA ȘI REALIZAREA CERCETĂRII FUNDAMENTALE ȘI APLICATIVE	CG₁ . Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice	1. aplica metode și tehnici avansate de cercetare pentru a obține rezultate științifice relevante; 2. identifica idei de proiecte științifice, realizând cercetări avansate și raportând finanțatorilor și publicului larg rezultatele științifice originale obținute, pentru a evidenția beneficiile, riscurile și impactul inovațiilor și recomandărilor propuse;	Metodologia cercetării economice Econometrie avansată Micro și macroeconomie avansată Finanțe Tehnici de elaborare a prezentărilor științifice Leadership și lucrul în echipă Managementul proiectelor Deontologia și comunicarea științifică Dreptul proprietății intelectuale Alte discipline orientate spre dezvoltarea competenței de cercetare științifică
	CG₂ . Gestionarea proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare	3. gestiona proiecte de cercetare-inovare pentru a aplica rezultatele științifice obținute în activitatea practică;	Managementul proiectelor Gestiunea financiară a cercetării Leadership și lucrul în echipă Alte discipline care contribuie la formarea competenței de gestionare a proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare
REALIZAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE	CG₃ . Utilizarea abilităților de cercetare în procesul de predare - învățare	4. elabora/actualiza curriculumul unităților de curs din domeniul de specialitate, aplicând metode moderne de predare și evaluare a cunoștințelor; 5. realiza activități didactice în vederea transferului de cunoștințe și a formării profesionale continue în domeniul de specialitate;	Microeconomie și macroeconomie avansată Finanțe Econometrie avansată Metodologia cercetării economice Alte discipline care contribuie la formarea competenței de organizare și desfășurare a procesului metodico-didactic
EFICIENTIZAREA	CG₄ . Valorificarea	6. evalua rezultatele proiectelor de	Metodologia cercetării economice

ACTIVITĂȚII	rezultatelor cercetării științifice în domeniul de activitate	cercetare-inovare în vederea prevenirii și / sau soluționării situațiilor complexe; 7. administra activitatea entității și a resurselor financiare în vederea consolidării stabilității și asigurării sustenabilității;	Gestiunea financiară a cercetării Finanțe Deontologia și comunicarea științifică Alte discipline care contribuie la formarea competenței de valorificarea rezultatelor cercetării științifice și profesionale în domeniul financiar-bancar.
			Finanțe Internaționalizarea cercetării științifice Managementul proiectelor Dreptul proprietății intelectuale Gestiunea financiară a cercetării științifice Leadership și lucrul în echipă Alte discipline care contribuie la formarea competenței de gestionare și finanțare a activității
PROIECTAREA ȘI REALIZAREA CERCETĂRII FUNDAMENTALE	CP₁. Conceperea și realizarea cercetării științifice	8. realiza investigații în domeniul de activitate în vederea transferului și obținerii de cunoștințe;	Micro și macroeconomie avansată Finanțe Econometrie avansată Metodologia cercetării economice Gestiunea financiară a cercetării Alte discipline orientate spre formarea competenței de realizare a cercetării științifice
	CP₂. Managementul proiectelor de cercetare-inovare	9. administra proiecte de cercetare-inovare în vederea obținerii rezultatelor științifice;	Metodologia cercetării economice Finanțe Managementul proiectelor Gestiunea financiară a cercetării Alte discipline orientate spre formarea competenței de management a proiectelor de cercetare-inovare
REALIZAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE	CP₃. Realizarea procesului didactic	10. realiza activități didactice pentru a transmite cunoștințe în domeniul financiar-bancar;	Microeconomie și macroeconomie Finanțe Time-management Alte discipline ce contribuie la formarea competenței de realizare a procesului didactic

	CP₄ . Organizarea activității de cercetare	11. transmite studenților bunele practici de organizare a activității de cercetare, desfășurând propriile cercetări cu valoare științifică ridicată pentru a dezvolta potențialul științific;	Micro și macroeconomie avansată Finanțe Metodologia cercetării economice Gestiunea financiară a cercetării Alte discipline ce contribuie la formarea competenței de organizare a activității de cercetare
EFICIENTIZAREA ACTIVITĂȚII	CP₅ . Diseminarea rezultatelor cercetării	12. disemina rezultatele cercetării în vederea asigurării vizibilității și transferului de cunoștințe;	Internaționalizarea cercetării științifice Dreptul proprietății intelectuale Deontologia și comunicarea științifică Alte discipline ce contribuie la formarea competenței de diseminare a rezultatelor cercetării
	CP₆ . Consultanță și expertiză în domeniul financiar-bancar	13. oferi consultanță pentru a contribui la eficientizarea situației economico-financiare și creșterea competitivității;	Microeconomie și macroeconomie avansată Metodologia cercetării economice Finanțe Alte discipline ce contribuie la formarea competenței de prestare a serviciilor de consultanță în domeniu
	CP₇ . Conducerea instituțiilor publice și private	14. îndeplini funcții de conducere a instituțiilor publice, asigurând creșterea performanței acestora și cooperarea la nivel național și internațional; 15. realiza funcții de conducere a entităților private, asigurând atingerea obiectivelor și indicatorilor de performanță.	Microeconomie și macroeconomie avansată Leadership și lucrul în echipă Finanțe Time management Gestiunea carierei Alte discipline ce contribuie la formarea competenței de conducere

**DETALIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII, CORESPUNZĂTOR COMPETENȚELOR PROFESIONALE,
ÎN TERMENI DE CUNOȘTINȚE, APTITUDINI, RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE
ȘI STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ NECESAR DE ATINS/DEMONSTRAT**

COMPETENȚA GENERALĂ/PROFESIONALĂ (CG/CP_{1-N})			Nivel minim de competență admis/ demonstrat
REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII (1-N)			
CUNOȘTINȚE (K)	APTITUDINI (S)	RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE (RA)	
Rezultatele învățării, nivel 8 CNC, conform descriptorilor de definire a nivelurilor https://europa.eu/europass/system/files/2020-05/Legal%20text-RO.pdf			
Cunoștințe la cel mai avansat nivel dintr-un domeniu de muncă sau de studiu sau aflate la granița dintre diferite domenii	Aptitudinile și tehnicile cele mai avansate și specializate, inclusiv abilitatea de sinteză și evaluare, necesară pentru rezolvarea problemelor critice de cercetare și/sau inovare și pentru extinderea și redefinirea cunoștințelor sau a practicilor profesionale existente	Demonstrarea unui nivel ridicat de autoritate, de inovare, de autonomie, de integritate științifică și profesională, precum și a unui angajament susținut pentru dezvoltarea de noi idei sau procese aflate în avangarda unor situații de muncă sau de studiu, inclusiv în materie de cercetare	
CG₁. Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice			
Rezultatul învățării 1. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate aplica metode și tehnici avansate de cercetare pentru a obține rezultate științifice relevante.</i>			
K₁ . Strategii de cercetare științifică K₂ . Planificarea cercetării științifice K₃ . Documentare bibliografică K₄ . Metode, tehnici și proceduri avansate de cercetare K₅ . Etica cercetării științifice	S₁ . Poate transfera cunoștințe spre noi domenii și arii interdisciplinare. S₂ . Creează propria bază de date cu referire la documentația bibliografică pentru a realiza o taxonomie sistematică a cercetării. S₃ . Aplică tehnici de eșantionare probabilistică și non-probabilistică în vederea stabilirii unităților de cercetare. S₄ . Manifestă performanță în aplicarea programelor statistice și informatice avansate de analiză și	Absolventul: - manifestă gândire autonomă în realizarea cercetării; - colectează și gestionează date utilizând instrumente TIC; - interpretează imparțial rezultatele prelucrărilor statistice.	Absolventul: - elaborează planul de cercetare și identifică sursele de date necesare; - aplică tehnici avansate de documentare bibliografică; - selectează metode adecvate de cercetare.

	proгноză a datelor.		
Rezultatul învățării 2. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate</i> identifica idei de proiecte științifice, realizând cercetări avansate și raportând finanțatorilor și publicului larg rezultatele științifice originale obținute, pentru a evidenția beneficiile, riscurile și impactul inovațiilor și recomandărilor propuse.			
K₁. Instituții și politici din domeniul cercetării-inovării K₂. Ciclul de viață al proiectului în domeniul cercetare-inovare	S₁. Demonstrează capacitatea de a identifica direcțiile prioritare de cercetare-inovare. S₂. Demonstrează abilități de organizare a procesului de cercetare.	Absolventul: - manifestă autonomie în inițierea de proiecte de cercetare-inovare; - respectă regulile codului profesional de conduită în cercetare.	Absolventul: - elaborează propuneri de proiecte de cercetare-inovare.
CG₂. Gestionarea proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare			
Rezultatul învățării 3. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate</i> gestiona proiecte de cercetare-inovare pentru a aplica rezultatele științifice obținute în activitatea practică.			
K₁. Instituții și politici din domeniul cercetării K₂. Cadrul legal în domeniul proprietății intelectuale K₃. Metodologia cercetării K₄. Managementul proiectelor de cercetare	S₁. Posedă abilități de organizare și gestiune a cercetării. S₂. Demonstrează cunoștințe avansate aferente politicilor de cercetare. S₃. Deține abilități de conducere a instituțiilor de cercetare. S₄. Aplică cadrul legal în procesul de cercetare. S₅. Demonstrează abilități de conducere a echipei de cercetători. S₆. Gestionează resursele financiare aferente proiectelor de cercetare. S₇. Diseminează rezultatele cercetării.	Absolventul: - manifestă autonomie în inițierea și dezvoltarea de noi idei și proiecte științifice; - deține competențe în metologia și în gestiunea proiectelor de cercetare-inovare; - respectă regulile codului profesional de conduită în cercetare; - asigură funcția de control intern în cadrul proiectelor de cercetare-inovare; - asigură realizarea indicatorilor programelor de cercetare.	Absolventul implementează și diseminează rezultatele cercetărilor științifice.
CG₃. Utilizarea abilităților de cercetare în procesul de predare - învățare			
Rezultatul învățării 4. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate</i> elabora/actualiza curriculumul unităților de curs din domeniul de specialitate, aplicând metode moderne de predare și evaluare a cunoștințelor.			
K₁. Structura curriculumului unității de curs K₂. Strategii didactice eficiente și	S₁. Analizează și sintetizează informații pentru elaborarea curriculumului.	Absolventul: - proiectează autonom conținutul curriculumului unității de curs;	Absolventul: - elaborează și actualizează conținutul curriculumului

inovative de predare – învățare – evaluare la diferite cicluri de studii universitare	<p>S₂. Identifică direcțiile de dezvoltare și ariile de interes în procesul de formare a specialiștilor.</p> <p>S₃. Proiectează sarcini ce valorifică competențele profesionale, aplicând metode și tehnici interactive de predare – învățare – evaluare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - actualizează curriculumul la cerințele pieței muncii; - contribuie la formarea specialiștilor, aplicând strategii didactice. 	<ul style="list-style-type: none"> unităților de curs; - aplică soft-uri și platforme de învățare bazate pe TIC.
Rezultatul învățării 5. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate realiza activități didactice în vederea transferului de cunoștințe și a formării profesionale continue în domeniul de specialitate.</i>			
<p>K₁. Programe de formare profesională continuă</p> <p>K₂. Metode moderne de predare-învățare</p>	<p>S₁. Elaborează programe de formare profesională continuă.</p> <p>S₂. Aplică metode moderne de predare-învățare.</p>	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - implică studenții în procesul de formare, aplicând metode interactive de instruire; - contribuie la formarea continuă în domeniul de specialitate. 	<p>Absolventul desfășoară activități metodico-didactice și activități de formare profesională continuă.</p>
CG₄. Valorificarea rezultatelor cercetării științifice în domeniul de activitate			
Rezultatul învățării 6. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate evalua rezultatele proiectelor de cercetare-inovare în vederea prevenirii și / sau soluționării situațiilor complexe.</i>			
<p>K₁. Procedee de analiză a rezultatelor cercetării</p> <p>K₂. Managementul strategic</p> <p>K₃. Metode de evaluare a proiectelor de cercetare</p> <p>K₄. Managementul riscurilor</p>	<p>S₁. Manifestă gândire analitică pentru a identifica ipotezele de cercetare.</p> <p>S₂. Aplică gândire inovativă pentru a propune măsuri de prevenire și soluționare a problemelor complexe;</p> <p>S₃. Manifestă performanță în managementul strategic și gestiunea riscurilor.</p>	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este autonom și obiectiv în oferirea consultanței în domeniul de cercetare; - își asumă responsabilitate pentru relevanța rezultatelor cercetărilor obținute. 	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acordă consultanță în domeniul de cercetare; - participă la valorificarea rezultatelor.
Rezultatul învățării 7. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate administra activitatea entității și a resurselor financiare în vederea consolidării stabilității și asigurării sustenabilității.</i>			

<p>K₁. Gestiunea financiară a instituției K₂. Managementul schimbărilor K₃. Operațiunile pe piața financiară K₄. Dreptul economic și administrativ</p>	<p>S₁. Se adaptează rapid la schimbări. S₂. Aplică abilități de comunicare și de lucru în echipă. S₃. Demonstrează capacitate de autoorganizare, gestiune eficientă a timpului și multi-tasking.</p>	<p>Absolventul: - poartă responsabilitate pentru realizarea performanțelor; - are abilitatea de a gestiona eficient resursele umane; - respectă cadrul legal; - monitorizează propriile competențe profesionale și planifică formarea continuă.</p>	<p>Absolventul: - aplică metode de gestiune a resurselor financiare; - elaborează planuri de acțiuni; - monitorizează indicatorii de performanță.</p>
<p>CP₁. Conceperea și realizarea cercetării științifice</p>			
<p>Rezultatul învățării 8. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate realiza investigații în domeniul de activitate în vederea transferului și obținerii de cunoștințe.</i></p>			
<p>K₁. Teorii și politici economice K₂. Metode de colectare a datelor primare K₃. Metode de analiză cantitativă și calitativă a datelor colectate</p>	<p>S₁. Transferă cunoștințe spre noi domenii și arii de cercetare. S₂. Transpune fenomene sau situații complexe în obiect de cercetare în vederea identificării ipotezelor și problemelor de cercetare. S₃. Analizează critic cercetările în domeniul Finanțe. S₄. Aplică corect tehnicile și metodele de cercetare. S₅. Contribuie la inovație în cercetare prin expertiză, studii și formare. S₆. Implementează și validează rezultatele cercetării.</p>	<p>Absolventul: - manifestă autonomie în organizarea cercetării; - promovează valori sociale și culturale universale în procesul de cercetare; - asigură confidențialitatea și securitatea datelor; - validează rezultatele cercetării.</p>	<p>Absolventul: - aplică tehnici avansate de documentare bibliografică; - elaborează și testează ipoteze de cercetare, și validează rezultatele.</p>
<p>CP₂. Managementul proiectelor de cercetare-inovare</p>			
<p>Rezultatul învățării 9. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate administra proiecte de cercetare-inovare în vederea obținerii rezultatelor științifice.</i></p>			
<p>K₁. Managementul proiectelor K₂. Finanțe K₃. Cadrul legal și instituțional</p>	<p>S₁. Realizează activități de cercetare a comportamentelor economice. S₂. Demonstrează capacitatea de a atrage surse de finanțare a</p>	<p>Absolventul: - manifestă autonomie în inițierea și dezvoltarea de noi idei și proiecte de cercetare-inovare;</p>	<p>Absolventul: - elaborează propuneri de proiecte de cercetare-inovare;</p>

	<p>proiectelor de cercetare-inovare.</p> <p>S₃. Demonstrează abilități de conducere a echipei de cercetători.</p> <p>S₄. Aplică cadrul legal în activitatea de cercetare-inovare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizează formare continuă în domeniul de profesionalizare; - respectă regulile codului deontologic în domeniul de cercetare; - asigură sistemul de comunicare și conduce eficient echipa de cercetare. 	<ul style="list-style-type: none"> - administrează proiecte de cercetare-inovare.
CP₃. Realizarea procesului didactic			
Rezultatul învățării 10. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate realiza activități didactice pentru a transmite cunoștințele în domeniul financiar-bancar.</i>			
<p>K₁. Teorii și politici financiare</p> <p>K₂. Documente de politici educaționale</p> <p>K₃. Curriculum-ul universitar</p> <p>K₄. Strategii didactice</p>	<p>S₁. Aplică strategii și tehnici eficiente și inovative de predare – învățare – evaluare în vederea formării competențelor profesionale și transversale.</p> <p>S₂. Elaborează materiale metodico-didactice, utilizând TIC.</p>	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transferă cunoștințe și experiența în domeniul financiar; - realizează activități avansate de predare-învățare-evaluare. 	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborează curriculum-ul unităților de curs; - elaborează și actualizează materialele metodico-didactice; - aplică soft-uri educaționale și platforme de învățare bazate pe TIC.
CP₄. Organizarea activității de cercetare			
Rezultatul învățării 11. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate transmite studenților bunele practici de organizare a activității de cercetare, desfășurând propriile cercetări cu valoare științifică ridicată pentru a dezvolta potențialul științific.</i>			
<p>K₁. Metode de planificare și organizare a activității de cercetare</p> <p>K₂. Legea privind protecția invențiilor</p>	<p>S₁. Organizează procesul de cercetare.</p> <p>S₂. Elaborează planul de cercetare-dezvoltare.</p> <p>S₃. Organizează și coordonează desfășurarea manifestărilor științifice.</p> <p>S₄. Întocmește raportul privind activitatea de cercetare.</p>	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - desfășoară activități de cercetare în mod individual sau colectiv; - promovează gândirea liberă și analitică în procesul de cercetare; - aplică principiile eticii cercetării și integrității științifice în activitatea proprie de cercetare; - obține drepturi de autor și de proprietate intelectuală pentru 	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ghidează activități de cercetare.

		<p>rezultatele obținute prin activități de cercetare-dezvoltare și inovare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigură consultanță și suport administrativ pentru activități de cercetare, proiecte de cercetare și transfer tehnologic etc.; - elaborează proceduri de monitorizare a activității de cercetare; - contribuie la creșterea relevanței activității de cercetare. 	
CP5. Diseminarea rezultatelor cercetării			
Rezultatul învățării 12. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate disemina rezultatele cercetării în vederea asigurării vizibilității și transferului de cunoștințe.</i>			
<p>K1. Principiile open science K2. Baze de date științifice K3. Scrierea academică K4. Comunicarea științifică K5. Cadrul legal în domeniul științei și cercetării</p>	<p>S1. Elaborarează lucrări științifice. S2. Selectează, conform criteriilor relevante, revistele și manifestările științifice în vederea publicării și validării rezultatelor științifice. S3. Calculează corect indicatorii scientometrici cu referință la performanța științifică a cercetătorului. S4. Realizează transferul de cunoștințe și inovații.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Absolventul este responsabil de conținutul materialelor publicate sau comunicate; - efectuează consemnarea citărilor și redactarea bibliografiei în strictă conformitate cu standardele de publicare recunoscute pe plan național/internațional; - aplică standardele etice și sisteme antiplagiat în vederea evitării diferitor forme de plagiere. 	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - publică articole în reviste științifice recenzate; - prezintă rezultatele cercetării la diverse manifestări științifice.
CP6. Consultanță și expertiză în domeniul financiar-bancar			
Rezultatul învățării 13. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate oferi consultanță pentru a contribui la eficientizarea situației economico-financiare și creșterea competitivității.</i>			
<p>K1. Analiza situației financiare și a rezultatelor obținute K2. Decizii în condiții de</p>	<p>S1. Promovează servicii de consultanță pe domeniile de specialitate și domenii conexe.</p>	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este autonom și obiectiv în prestarea serviciilor de 	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oferă consultanță în domeniul organizării,

<p>incertitudine și risc</p> <p>K₃. Consultanță în domeniul financiar-bancar</p> <p>K₄. Modele de dezvoltare și creștere economică</p> <p>K₅. Politica fiscală și datoria publică</p> <p>K₆. Politica monetară și regimul de schimb valutar.</p>	<p>S₂. Aplică cunoștințele din domeniul financiar-bancar la analiza unor situații concrete.</p> <p>S₃. Oferă servicii specializate de consultanță.</p> <p>S₄. Aplică raționamentul economic în luarea deciziilor strategice la nivelul entităților consultate.</p> <p>S₅. Evaluează impactul mediului economic asupra rezultatelor activității entității.</p> <p>S₆. Oferă consultații în aplicarea corectă a prevederilor actelor legislative și normative.</p> <p>S₇. Operează cu softuri statistice și modele econometrice avansate în analiza și interpretarea datelor.</p>	<p>consultanță și expertiză în conformitate cu standardele de calitate;</p> <p>- aplică gândire analitică și inovativă în realizarea responsabilităților profesionale.</p>	<p>structurării și optimizării proceselor economico-financiare;</p> <p>- elaborează recomandări și măsuri corective în vederea depășirii neconformităților.</p>
<p>CP7. Conducerea instituțiilor publice și private</p>			
<p>Rezultatul învățării 14. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate</i> îndeplini funcții de conducere a instituțiilor publice, asigurând creșterea performanței acestora și cooperarea la nivel național și internațional.</p>			
<p>K₁. Sectorul public, instituțiile publice și interesul public</p> <p>K₂. Managementul finanțelor publice</p> <p>K₃. Dreptul public</p>	<p>S₁. Formulează obiective, adoptând decizii în scopul realizării misiunii instituției publice.</p> <p>S₂. Gestionează riscurile în sectorul public.</p> <p>S₃. Demonstrează cultură juridică</p> <p>S₄. Comunică eficient cu societatea civilă.</p>	<p>Absolventul:</p> <p>- are capacitatea de a se adapta rapid la noile situații;</p> <p>- asigură implementarea sistemului de control bugetar;</p> <p>- asigură realizarea activității instituției în conformitate cu legislația în vigoare.</p>	<p>Absolventul:</p> <p>- elaborează planuri de acțiuni în vederea implementării obiectivelor trasate;</p> <p>- asigură gestionarea activității și monitorizează indicatorii de performanță în instituția publică.</p>
<p>Rezultatul învățării 15. <i>Absolventul/Candidatul la atribuirea calificării poate</i> realiza funcții de conducere a entităților private, asigurând atingerea obiectivelor și indicatorilor de performanță.</p>			
<p>K₁. Mecanismul de funcționare a entităților</p> <p>K₂. Piața financiară</p>	<p>S₁. Se adaptează rapid la schimbări prin luarea deciziilor prompte de sporire a efectelor pozitive /</p>	<p>Absolventul:</p> <p>- poartă responsabilitate pentru rezultatele activității entității</p>	<p>Absolventul:</p> <p>- participă la elaborarea și implementarea strategiei de</p>

<p>K₃. Managementul strategic K₄. Managementul schimbărilor K₅. Cultura organizațională.</p>	<p>minimizării efectelor negative previzibile. S₂. Studiază opiniile și coordonează interesele pentru a propune soluții acceptabile și a reduce rezistența la schimbări.</p>	<p>private față de angajați și acționari; - gândește creativ și inovativ, acționând într-o manieră întreprinzătoare; - respectă normele de conduită etică și inteligență emoțională; - are capacitate sporită de autoorganizare, gestiune eficientă a timpului și multi-tasking; - efectuează delegarea sarcinilor personalului administrativ ținând cont de cota de responsabilitate și marja de inițiativă și motivare a angajaților; - gestionează riscurile legate de confruntarea cu situații necunoscute sau imprevizibile.</p>	<p>dezvoltare a entității; - organizează activități start-up și spin-off; - realizează procesul de monitorizare a activității entității.</p>
--	---	--	--

CERINȚE ȘI CRITERII DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

1. CERINȚE GENERALE

Nr. crt.	CERINȚE	DESCRIPTORI
1.	Condiții de admitere pentru evaluarea finală	Se admit la evaluarea finală studenții-doctoranzi care: - au realizat în totalitate obiectivele Programului de studii avansate și Programului de cercetare individuală; - posedă cel puțin numărul minim de publicații la tema tezei de doctorat; - au obținut un grad de similitudine acceptabil după verificarea tezei de doctor în sistem antiplagiat.
2.	Forma de evaluare finală a rezultatelor cercetării	Susținerea tezei de doctorat în cadrul Comisiei de susținere publică.
3.	Condiții organizatorice de realizare a evaluării finale și certificării calificării	În baza cadrului legal.
4.	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în procesul de evaluare	În baza susținerii publice a tezei de doctorat și a avizelor referenților oficiali, Comisia de susținere publică evaluează și decide asupra calificativului care urmează a fi atribuit tezei de doctorat: „excelent”, „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător” sau „nesatisfăcător”. Calificativele se acordă în corespundere cu Regulamentul de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat (Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării al RM nr. 514 din 05.12.2017).
5.	Cerințe generale față de evaluatori	Conform cadrului legal.
6.	Cerințe normative privind certificarea calificării	Comisia de susținere publică propune acordarea titlului de doctor. Această propunere, însoțită de dosarul pretendentului, este transmisă spre validare autorității naționale abilitate pentru confirmarea titlurilor științifice. În urma evaluării dosarului din perspectiva respectării eticii profesionale, a standardelor de calitate, a criteriilor de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat, precum și a cerințelor de elaborare și redactare a tezelor de doctorat, autoritatea națională validează sau invalidează propunerea instituției care a conferit titlul și confirmă sau nu confirmă acordarea titlului de doctor. În baza deciziei pozitive a autorității naționale abilitată cu confirmarea titlurilor științifice, instituția unde a avut loc susținerea tezei eliberează Diploma de doctor în Științe economice cu Suplimentul adiacent. Diploma și Suplimentul sunt eliberate de instituția care a înmatriculat studentul la studii doctorale.

2. FORME DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Studiile superioare de doctorat, ciclul III, se finalizează cu susținerea tezei de doctorat.

Nr crt	Forma de evaluare	Rezultatele învățării reflectate în Certificatul de absolvire a studiilor superioare de doctorat
1.	Evaluarea rezultatelor	Cursurile obligatorii asigură acumularea de către studenții-doctoranzi a cunoștințelor indispensabile domeniului de cercetare și a competențelor

	învățării la cursurile obligatorii	profesionale. Stabilirea tematicii probelor de examinare se face în funcție de conținutul cursului și cu orientare la tematica tezei de doctorat. Probele de examinare sunt sub forma subiectelor redacționale (redactarea unui material de sinteză, analiză critică a unui articol, prezentare de studii de caz) și a sarcinilor de analiză cantitativă a datelor.
2.	Evaluarea rezultatelor învățării la cursurile opționale	Cursurile opționale permit acumularea competențelor transversale, necesare activității în câmpul muncii intelectuale. Probele de examinare sunt organizate sub formă de teste și sarcini individuale.
3.	Evaluarea competențelor de cercetare la susținerea tezei de doctorat	Evaluarea tezei de doctorat se efectuează în baza a 7 criterii de atribuire a calificativelor de calitate stabilite prin Ordinul Ministerului: <ol style="list-style-type: none"> 1. noutatea și originalitatea lucrării; 2. suportul metodologic al lucrării; 3. relevanța științifică a rezultatelor; 4. redactarea tezei și conținutul tehnic; 5. respectarea eticii și deontologiei profesionale; 6. calitatea susținerii publice; 7. publicarea în ediții științifice /prezentarea la conferințe științifice.

Studiile superioare de doctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctorat.

Rezultatele învățării evaluate prin susținerea publică a tezei de doctor

Nr. crt.	Rezultate ale învățării
	<i>Absolventul poate:</i>
1.	aplica metode și tehnici avansate de cercetare pentru a obține rezultate științifice relevante;
2.	identifica idei de proiecte științifice, realizând cercetări avansate și raportând finanțatorilor și publicului larg rezultatele științifice originale obținute, pentru a evidenția beneficiile, riscurile și impactul inovațiilor și recomandărilor propuse;
3.	gestiona proiecte de cercetare-inovare pentru a aplica rezultatele științifice obținute în activitatea practică;
4.	evalua rezultatele proiectelor de cercetare-inovare în vederea prevenirii și / sau soluționării situațiilor complexe;
5.	administra activitatea entității și a resurselor financiare în vederea consolidării stabilității și asigurării sustenabilității;
6.	realiza investigații în domeniul de activitate în vederea transferului și obținerii de cunoștințe;
7.	administra proiecte de cercetare-inovare în vederea obținerii rezultatelor științifice;
8.	disemina rezultatele cercetării în vederea asigurării vizibilității și transferului de cunoștințe;
9.	oferi consultanță pentru a contribui la eficientizarea situației economico-financiare și creșterea competitivității;
10.	îndeplini funcții de conducere a instituțiilor publice, asigurând creșterea performanței acestora și cooperarea la nivel național și internațional;
11.	realiza funcții de conducere a entităților private, asigurând atingerea obiectivelor și indicatorilor de performanță.

3. CRITERIILE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII

Evaluarea se efectuează în baza a 7 criterii de atribuire a calificativelor de calitate a tezei de doctorat:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_regulament_calificative.pdf

Criteriul	Calificativul				
	Nesatisfăcător	Satisfăcător	Bine	Foarte bine	Excelent
1. Noutatea și originalitatea lucrării	<ul style="list-style-type: none"> - Problema de cercetare, scopul și obiectivele nu sunt creative sau nu sunt noi. - Se dublează totalmente sau în mare parte cercetările anterioare. - Tema de cercetare nu este nouă și originală sau are la bază concepte științifice depășite. 	<ul style="list-style-type: none"> - Problema de cercetare, scopul și obiectivele sunt limitate în originalitate și creativitate. - Cercetarea reprezintă o abordare nouă a unor probleme bine cunoscute și nu contribuie semnificativ la dezvoltarea științei. 	<ul style="list-style-type: none"> - Problema de cercetare, scopul și obiectivele sunt parțial originale sau creative. - Tema de cercetare reprezintă o abordare completamente nouă a unei probleme relativ cunoscute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Problema de cercetare, scopul și obiectivele sunt originale sau creative. - Tema de cercetare reprezintă o abordare originală a unei probleme puțin studiate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Problema de cercetare, scopul și obiectivele sunt absolut originale sau creative, cu idei inovative. - Este explorată o tematică originală, practic nestudiată, cu deschidere inter- sau multidisciplinară incluzând idei inovatoare.
2. Suportul metodologic al cercetării	<ul style="list-style-type: none"> - Scopul lucrării nu este clar definit sau focusat și nu corespunde temei tezei. - Obiectivele nu corespund sau nu acoperă toate aspectele scopului enunțat. - Cadrul de cercetare nu este definit. - Descrierea și argumentarea alegerii abordărilor, metodelor, procedurilor, tehnicilor utilizate lipsește sau este 	<ul style="list-style-type: none"> - Scopul lucrării nu este suficient de clar definit, corespunde parțial temei de cercetare, fiind slab focusat. - Obiectivele permit o realizare insuficientă a scopului enunțat sau sunt semnificativ mai extinse decât necesarul solicitat pentru îndeplinirea scopului. - Cadrul de cercetare este prezentat satisfăcător. - Descrierea și argumentarea 	<ul style="list-style-type: none"> - Scopul lucrării este în cea mai mare parte clar definit, bine focusat și corespunde, în mare parte, temei tezei. - Obiectivele cercetării permit realizarea parțială a scopului enunțat. - Cadrul de cercetare este suficient de logic. - Descrierea și argumentarea alegerii abordărilor, metodelor, 	<ul style="list-style-type: none"> - Scopul lucrării este clar definit, bine focusat și corespunde temei tezei. - Obiectivele cercetării permit aproape în întregime realizarea scopului. - Cadrul de cercetare este logic. - Abordările, metodele, procedurile, tehnicile utilizate sunt descrise bine, iar argumentarea selectării lor este convingătoare. - Problemele de cercetare sunt bine argumentate și conectate logic la cadrul teoretic. - Analiza demonstrează o foarte 	<ul style="list-style-type: none"> - Scopul lucrării este clar definit și focusat. - Obiectivele cercetării permit realizarea completă a scopului enunțat. - Cadrul de cercetare indică o gândire creativă. - Descrierea și argumentarea alegerii abordărilor, metodelor, procedurilor, tehnicilor utilizate este adecvată și exhaustivă. - Problemele de cercetare sunt inovative, foarte bine argumentate și

Standard de calificare: *Doctor în Științe economice*, nivelul 8 CNC

Domeniul de formare profesională: 0412 *Finanțe și bănci*

Aprobat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 147 din 17.02.2023

	<p>sumară.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemele de cercetare sunt formulate nesatisfăcător și nu sunt legate de cadrul teoretic. - Metodologia studiului și metodele de cercetare utilizate nu corespund scopului și obiectivelor. - Analiza demonstrează lipsa sau slaba stăpânire a metodelor alese. - Descrierea metodologiei și metodelor conține erori. - Metodele de analiză statistică a rezultatelor nu corespund metodologiei studiului, sunt învechite sau aplicate eronat. 	<p>alegerii abordărilor, metodelor, procedurilor, tehnicilor utilizate sunt puțin adecvate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemele de cercetare sunt argumentate, dar insuficient conectate la cadrul teoretic. - Analiza demonstrează stăpânirea metodelor alese și fiabilitatea, dar nu este în totalitate sistematică și prezintă unele erori de precizie. - Metodele de analiză statistică a rezultatelor corespund parțial tipului studiului ori sunt aplicate cu erori. 	<p>procedurilor, tehnicilor utilizate este în cea mai mare parte adecvată.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problemele de cercetare sunt argumentate și conectate la cadrul teoretic. - Analiza demonstrează o bună stăpânire a metodelor alese, fiind precisă și fiabilă. - Metodologia cercetării corespunde scopului, dar metodele utilizate nu permit decât realizarea parțială a obiectivelor. - Metodele de analiză statistică corespund tipului studiului, dar nu sunt suficiente pentru o abordare exhaustivă. 	<p>bună stăpânire a metodelor alese, fiind sistematică, precisă și fiabilă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metodologia cercetării corespunde scopului, metodele utilizate permit realizarea obiectivelor. - Metodele de analiza statistică corespund tipului studiului și sunt suficiente pentru o abordare exhaustivă. 	<p>conectate logic la cadrul teoretic.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza demonstrează o excelentă stăpânire a metodelor alese, este creativă, sistematică, precisă și fiabilă. - Metodologia cercetării corespunde scopului, metodele utilizate permit realizarea completă a obiectivelor. - Unele metode sunt inovative și originale, aplicate pentru prima dată. - Metodele de analiză statistică corespund tipului studiului, sunt suficiente pentru o abordare exhaustivă și originală.
<p>3. Relevanța științifică a rezultatelor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa rezultatelor științifice relevante și noi la scara națională. - Rezultatele nu sunt clar explicate. - Concluziile / propunerile nu se bazează pe 	<ul style="list-style-type: none"> - Foarte puține rezultate științifice relevante la scara internațională și națională. - Unele subiecte majore sunt descrise inexact. - Interpretarea 	<ul style="list-style-type: none"> - Rezultate științifice relevante și noi la scara națională. - Rezultatele sunt prezentate în mod clar și concis. - Interpretarea rezultatelor este prea succintă/ excesivă; 	<ul style="list-style-type: none"> - Majoritatea rezultatelor sunt relevante, descrise clar și concis, sunt noi la nivel național, iar unele idei sunt inovative și la nivel internațional. - Interpretarea rezultatelor este suficientă, cu puține erori. - Concluziile/propunerile se 	<ul style="list-style-type: none"> - Toate rezultatele sunt relevante și sunt descrise foarte clar și concis. - Interpretarea rezultatelor este concisă, precisă. - Concluziile / propunerile sunt

	<p>rezultatele obținute și nu reflectă scopul și obiectivele trasate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea nu oferă răspunsuri suficiente la problemele de cercetare. - Ea aduce contribuții științifice minore sau nu aduce nici o contribuție în domeniu. - Nu sunt indicate limitele studiului. 	<p>relevanță a rezultatelor deseori lipsește.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concluziile/propunerile nu se bazează în întregime pe rezultatele obținute și reflecta parțial scopul și obiectivele trasate. - Rezultatele sunt prezentate logic. - Rezultatele oferă răspunsuri la majoritatea problemelor de cercetare. - Cercetarea are o contribuție teoretică sau empirică minoră în domeniu. 	<p>necesitatea unui grad mai mare de concizie în prezentarea constatărilor/ rezultatelor majore.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unele inexactități și omisiuni. - Concluziile/propunerile se bazează în general pe rezultatele obținute, dar reflectă parțial scopul și obiectivele trasate. - Rezultatele oferă răspunsuri bune la problemele de cercetare. - Cercetarea contribuie cu noi cunoștințe sau perspective în domeniu. 	<p>bazează pe rezultatele obținute și reflectă scopul și majoritatea obiectivelor trasate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rezultatele oferă răspunsuri foarte bune la problemele de cercetare. - Cercetarea are contribuții teoretice sau empirice substanțiale în domeniu. 	<p>relevante și se bazează clar pe rezultatele obținute.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rezultatele oferă răspunsuri complexe la problemele de cercetare. - Cercetarea are contribuții teoretice sau empirice relevante în domeniu atât la scară națională, cât și internațională.
<p>4. Redactarea tezei și conținutul tehnic (conform cerințelor stabilite prin regulamentul instituțional și formatul-tip al școlii doctorale)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Redactarea cercetării are deficiențe structurale, lingvistice sau stilistice majore, incluzând: lipsa de claritate și precizie; fraze confuze și construite cu stângăcie; utilizarea cuvintelor nepotrivite stilului științific /domeniului; nerespectarea regulilor gramaticale și de punctuație; nerespectarea regulilor de redactare a lucrărilor științifice; nerespectarea 	<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea este redactată la un nivel satisfăcător, dar cu unele deficiențe, cum ar fi: descrieri mai puțin coerente; greșeli lexicale, sintactice, ortografice și de punctuație frecvente; erori frecvente în aplicarea standardelor bibliografice; tabele / figuri inadecvate sau incomplete, cu elemente descriptive 	<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea este destul de clar și coerent redactată, dar există deficiențe minore, cum ar fi: erori sporadice în alegerea și scrierea cuvintelor și a semnelor de punctuație; aplicarea neuniformă a standardelor bibliografice; tabelele / figurile sunt însoțite, în general, de elemente descriptive și legende adecvate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea este foarte clar și coerent redactată, presupunând: claritate și precizie; înțelegere ușoară a textului; corectitudine lexicală, sintactică, ortografică și de punctuație; aplicare corectă, în cea mai mare parte, standardelor bibliografice; tabele / figuri adecvate, inclusiv elementele acestora. 	<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea este redactată la nivel superior, clar, coerent și convingător, presupunând: claritate și precizie absolută; fraze comprehensibile, precise; corectitudine lexicală, sintactică, ortografică și de punctuație; aplicare corectă a standardelor bibliografice; tabele / figuri relevante, inclusiv elementele acestora.

	standardelor bibliografice; prezentarea inadecvată a tabelor /figurilor, dar și lipsa elementelor descriptive ale acestora sau a legendei.	insuficiente sau neclare sau cu legenda inadecvată.			
5. Respectarea eticii și deontologiei profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Lucrarea sau unele compartimente importante (rezultate, concluzii, propuneri) sunt plagiate. - Fragmente importante plagiate ad litteram sau parafrazate din alte surse. - Sunt comise fraude științifice grave: fabricarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca: date experimentale, date obținute prin calcule, simulări sau raționamente deductive; falsificarea de: date experimentale, date obținute prin calcule, simulări sau raționamente deductive. 	<ul style="list-style-type: none"> - Încălțările de etică și deontologie profesională nu sunt grave și mai degrabă inconștiente. - Fragmente foarte mici plagiate, care nu se referă la elementele originale ale tezei. - Există citări în text fără indicarea surselor. - Nu se atestă fabricare sau falsificare de date. - Alte încălcări care nu sunt determinante pentru valoarea lucrării. 	<ul style="list-style-type: none"> - Este respectată în temei etica și deontologia profesională. - Referințele nu sunt întotdeauna citate corespunzător. - Există surse indicate, dar necitate în text. - Mici repetări de idei / fraze în text. - Unele date nu sunt preluate din surse primare. 	<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea respectă etica și deontologia profesională. - Mici erori la citarea unor surse. - Unele neclarități la indicarea aportului personal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Principiile eticii și ale deontologiei sunt respectate totalmente. - Toate frazele și ideile preluate de la alți autori sunt indicate riguros. - Este evidențiat distinct aportul autorului și lipsesc orice suspiciuni de fraude științifice.

6. Calitatea susținerii publice	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa unei logici de prezentare sau a unor informații relevante. - Prea multă / prea puțină informație pentru timpul alocat. - Neprezentarea sau prezentarea evazivă a rezultatelor cercetării. - Necunoașterea sau cunoașterea slabă/ insuficientă a temei de cercetare. - Răspunsuri ce nu reflectă / nu se bazează pe rezultatele studiului. - Calitate slabă a slide-urilor / materialelor prezentate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Logica slabă a expunerii informației. - Neprezentarea unor informații relevante. - Subiecte sau concepte relevante descrise inexact. - Probleme de planificare a timpului - Lipsa discuțiilor/ informațiilor relevante. - Răspunsuri ce nu se bazează în întregime pe rezultatele studiului. - Calitate moderată a slide-urilor / a materialelor prezentate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ordine și o logică bună a prezentării, dar cu unele informații irelevante. - Unele probleme de planificare a timpului. - Puține inexactități sau omisiuni. - Răspunsuri bazate în general pe rezultatele studiului. - Calitate bună a slide-urilor / materialelor prezentate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ordine logică a prezentării, cu informații relevante și aproape complete. - Planificare adecvată a timpului. - Discuții suficiente și cu puține erori. - Răspunsuri potrivite și bazate pe rezultate ale studiului. - Calitate foarte bună a slide-urilor / a - materialelor prezentate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Informația prezentată este completă, expusă logic, inteligibilă. - Foarte bună planificare a timpului. - Discuții tematice substanțiale, care necesită capacități de gândire critică. - Răspunsuri relevante, bazate pe rezultatele studiului. - Calitate superioară a slide-urilor / materialelor prezentate.
7. Publicarea în ediții științifice / prezentarea la conferințe științifice.	<ul style="list-style-type: none"> - Nu se îndeplinesc cerințele minime de publicare, stabilite pentru o teză de doctorat: 5 publicații, inclusiv 3 articole în reviste științifice de profil acreditate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicarea în reviste științifice de profil acreditate și în culegeri ale conferințelor; îndeplinirea cerințelor minime de publicare pentru o teza de doctorat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicarea a minimum 5 articole în reviste și culegeri, dintre care cel puțin o publicație în reviste științifice din țările clasate peste Republica Moldova în clasamentul Scimago. - Participarea cu postere/comunicări la 3 conferințe științifice, dintre care cel puțin una internațională. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicarea a minimum 5 articole în reviste și culegeri din Republica Moldova și de peste hotare, dintre care cel puțin 2 articole în ediții științifice incluse în cele mai importante baze de date internaționale sau, în cazul tezelor de doctorat din domeniul științelor umaniste, ce abordează tematici de cercetare cu caracter local - 5 articole publicate în reviste științifice de profil acreditate, dintre care 1 articol în reviste științifice din țările clasate peste Republica Moldova în clasamentul Scimago. 	<ul style="list-style-type: none"> - Publicarea a minimum 5 articole în reviste și culegeri din Republica Moldova și de peste hotare, dintre care cel puțin 2 articole în reviste științifice incluse în bazele de date internaționale Web of Science sau SCOPUS. - Participarea cu postere/comunicări la minimum 3 conferințe științifice, dintre care cel puțin 2 internaționale.

				- Participarea cu postere/comunicări la minimum trei conferințe științifice, dintre care cel puțin una internațională.	- Participarea în proiecte științifice instituționale sau internaționale.
--	--	--	--	--	---

4. STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ

Pentru promovarea examenelor, a proiectului de cercetare și a referatelor științifice studentul doctorand trebuie să obțină media notelor nu mai mică de 8 sau ”Bine”. Celora care obțin note mai joase, li se oferă posibilitatea de a susține proba de examinare în mod repetat. Nota la examen trebuie să reprezinte aplicarea cunoștințelor teoretice și abilităților practice dobândite în cadrul cursului, iar evaluările la referatele științifice trebuie să reflecte conținutul de bază al capitolelor din teza de doctorat.

Nivelul minim de competență pentru susținerea tezei de doctorat este calificativul ”Satisfăcător”.

5. STABILIREA NECESARULUI MINIM DE RESURSE PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării, sunt necesare:

- resurse umane: examinarea tezei de către membrii comisiei de îndrumare și evaluarea tezei de doctorat în cadrul Comisiei de susținere publică;
- resurse materiale: sală special amenajată, calculator, proiector, ecran, tablă interactivă, formulare de evaluare, formulare pentru întocmirea proceselor-verbale și a deciziilor luate.
- resurse informaționale: dosarul doctorandului cu actele stipulate în regulamentele în vigoare, teza de doctorat, rezumatele științifice în limba română și limba engleză, publicațiile la tema tezei de doctorat; raportul de similitudini cu rezoluția adiacentă.

ASIGURAREA CALITĂȚII STANDARDULUI DE CALIFICARE

ETAPE	DESCRIPTORI/ DOVEZI
Inițierea procesului de elaborare a standardului de calificare	<p><i>Ministerul Educației și Cercetării</i>, în cadrul Proiectului „Învățământul superior din Moldova” (Moldovan Hight Education), finanțat de Banca Mondială, au inițiat procesul de elaborare a standardului de calificare.</p> <p>MEC, prin ordinul nr. 1638/2021 Cu privire la constituirea Grupurilor de lucru pentru elaborarea standardelor de calificare, a dispus elaborarea standardelor de calificare pentru domeniul general de studiu 0412 Finanțe și bănci.</p> <p>Standardul de calificare a fost avizat de către Asociația Businessului European (EBA), Liga bancherilor din Moldova, Asociația Brokerilor de Asigurare-Reasigurare: (ABAR), Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova (ACAP), SA „Moldovahidromaș”, Universitatea de Stat din Moldova.</p>
Elaborarea standardului de calificare	<ul style="list-style-type: none">- Standardul de calificare a fost elaborat în baza Metodologiei de elaborare, validare și aprobare a standardelor de calificare, aprobată prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 573/2022.- Standardul de competență este parte integrantă a Standardului de calificare și este prezentat în Anexă. <p>La elaborarea Standardului de calificare au participat cadre științifico-didactice de la facultatea Finanțe, ASEM; de la facultatea Științe Economice, USM, precum și specialiști din domeniul financiar-bancar.</p> <p>Standardul de calificare a fost coordonat cu Universitatea de Stat din Moldova, Asociația Businessului European (EBA), Liga bancherilor din Moldova, Asociația Brokerilor de Asigurare-Reasigurare: (ABAR), Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova (ACAP), SA „Moldovahidromaș”.</p>

Validarea	Standardul de calificare a fost validat de o Comisia de validare, aprobată prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr.94/2022
Implementarea	Indicatorii care vor fi monitorizați pe parcursul implementării standardului de calificare: - adaptarea Planului de învățământ la cerințele standardului de calificare; - elaborarea/ actualizarea de curriculum universitar orientat spre atingerea rezultatelor învățării de nivel 8 CNC. Implementarea Standardului de calificare se va realiza în toate universitățile din Republica Moldova, publice și private, care pregătesc cadre la ciclul III, Studii de doctorat, specialitatea științifică 522.01 Finanțe .
Mecanisme de feedback și de îmbunătățire continuă a calității	Ministerul Educației și Cercetării asigură platforma de dialog între partenerii sociali pentru colectarea feedback-ului de la părțile interesate în această calificare. Consiliul National pentru Calificări participă la asigurarea dialogului privind elaborarea/actualizarea standardelor de calificare între părțile interesate: instituțiile de învățământ superior, mediul de afaceri, organizațiile non-guvernamentale etc. Standardul de calificare se actualizează, cel puțin, o dată la cinci ani sau, la necesitate, în termen de șase luni de la aprobarea standardului de competență actualizat, sau în alte cazuri relevante (modificarea cadrului normativ, dificultăți în implementarea standardului de calificare) sesizate de părțile interesate.
Asigurarea transparenței	Standardul de calificare va fi publicat pe pagina web oficială a <i>Ministerului Educației și Cercetării</i> și înscris în Registrul național al calificărilor.

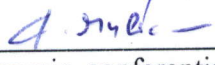
Anexa 1
la Standardul de calificare
PROFILUL ȘTIINȚIFIC:
522. FINANȚE, CONTABILITATE, ANALIZĂ ECONOMICĂ
SPECIALITATEA ȘTIINȚIFICĂ:
522.01 FINANȚE

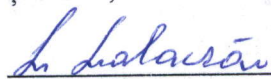
STANDARD DE COMPETENȚĂ
nivel 8 CNC

Profilul științific
522. FINANȚE, CONTABILITATE, ANALIZĂ ECONOMICĂ
Specialitatea
522.01 Finanțe

Comisia de
validare a
standardului de
competență

_____**PAȘINSCHI Iuri**, șef Direcție
management instituțional, Ministerul Finanțelor;

_____**MULIC Andrei**, doctor în
economie, conferențiar universitar, șef Departament Finanțe
și Bănci, Universitatea de Stat din Moldova;

_____**MALAIRĂU Mila**, Director
Executiv al Camerei de Comerț Americane din Moldova.

„ 25 ” octombrie 2022

Standardul de competență profesională se aplică la elaborarea fișelor de post, evaluarea competențelor și performanțelor angajaților, dezvoltarea standardelor de calificare și la proiectarea programelor de studii pentru domeniul de formare profesională **522. Finanțe, contabilitate, analiză economică**, programul de studii **522.01 Finanțe**.

INFORMAȚII GENERALE

1.1. Informații privind elaborarea și aprobarea standardului de competență	
Standardul de competență profesională a fost elaborat de Grupul de lucru, aprobat prin OMEC nr. 1638 din 13.12. 2021	<p>COBZARI Ludmila, decană, dr. habilitat în economie, profesoră universitară, departamentul Finanțe și Asigurări, facultatea Finanțe, Academia de Studii Economice din Moldova</p> <p>BOTNARI Nadejda, șefă departament, dr. în economie, conferențiară universitară, departamentul Finanțe și Asigurări, facultatea Finanțe, Academia de Studii Economice din Moldova</p> <p>GHERJAVCA Svetlana, dr. în economie, lectoră universitară, departamentul Finanțe și bănci, facultatea Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova</p> <p>PUI Elena, secretară generală, Consiliul Național al Pieței Financiare</p> <p>NOROC Dorel, șef direcție, Direcția Politici fiscale și vamale, Ministerul Finanțelor</p>
Perioada elaborării	3.01.2022 -18.07. 2022
Standardul de competență a fost consultat cu:	<p>BRAGA Oleg, director financiar, S.A. „Moldovahidromaș”</p> <p>CABA Anton, președinte, Asociația Brokerilor de Asigurare-Reasigurare: (ABAR)</p> <p>RUFA Mariana, directoare executivă, Asociația Businessului European (EBA)</p> <p>URSU Dumitru, președinte, Liga bancherilor din Moldova</p> <p>ZLATINA Natalia, directoare executivă, Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Moldova (ACAP)</p> <p>HĂMURARU Maria, decană, dr. în economie, conferențiară universitară, Universitatea de Stat din Moldova</p>
Standardul de competență validat și aprobat de Comisia de validare, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor Nr.100/2022	<p>Procesul/procesele verbale de evaluare, validare a Standardului de competență a Specialității științifice 522.01 Finanțe, nivel 8 CNC nr 1 din 25.10. 2022 (se anexează)</p>

1.2.INFORMAȚII PRIVIND CORELAREA CU CLASIFICATOARELE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

1.2.1. CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM

Clasificatoarelor pieței muncii

Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova CORM (006-2021) https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#	Clasificarea europeană a aptitudinilor /competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO 08) https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation_main#overlayspin	Clasificarea internațională Standard al Ocupațiilor (ISCO 08) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_172572.pdf
121 Conducători/conducătoare din domeniul administrativ 1213 Conducători/conducătoare din domeniul politicilor și planificării 1223 Conducători/conducătoare din domeniul cercetării și dezvoltării 134 Conducători/conducătoare de unități prestări servicii 1345 Conducători/conducătoare servicii din domeniul educației 231 Profesori universitari/profesoare universitare și asimilați/asimilate 2310 Profesori universitari/profesoare universitare și asimilați/asimilate 241 Specialiști/specialiste în domeniul finanțelor 2412 Specialiști/specialiste și consultanți/consultante din domeniul financiar și al investițiilor 242 Specialiști/specialiste din domeniul administrativ 2422 Specialiști/specialiste în domeniul politicilor administrative 263 Specialiști/specialiste din domeniul social și religios 2631 Economiști/economiste	1213 Policy and Planning Managers/Conducători în domeniul politicilor economice și al planificării 1223 Research and Development Managers/Conducători în domeniul cercetării și dezvoltării 134 Professional Services Managers/Conducători de unități de prestări servicii 1345 Education Managers/Conducători de unități de învățământ și asimilați 231 University and Higher Education Teachers/Profesori universitari și asimilați 2310 University and Higher Education Teachers/Profesori universitari și asimilați 241 Finance Professionals/Specialiști în domeniul finanțelor 2412 Financial and Investment Advisers/Specialiști consultanți în domeniul financiar și al investițiilor 242 Administration Professionals/Specialiști în domeniul administrativ 2422 Policy Administration Professionals/Specialiști în domeniul politicilor administrative	1. MANAGERS 11. Chief executives, senior officials and legislators 12. Administrative and commercial managers 13. Production and specialised services managers 2. PROFESSIONALS 23. Teaching professionals 24. Business and administration professionals 26 Legal, social and cultural professionals

Standard de calificare: *Doctor în Științe economice*, nivelul 8 CNC

Domeniul de formare profesională: 0412 *Finanțe și bănci*

Aprobat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 147 din 17.02.2023

	263 Social and Religious Professionals/ Specialiști în domeniul social și religios 2631 Economists/Economiști.	
1.2.2. CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM CLASIFICATORULUI ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE		
Clasificatorul activităților economice Republica Moldova CAEM (Rev.2) http://www.justice.gov.md/file/Centrul%20de%20armonizare%20a%20legislatiei/Baza%20de%20date/Materiale%202009/Acte/P%20CAEM,%20Rev.%202/Proiectul%20CAEM%20Rev.%202.PDF	Statistical Classification of Economic Activities in the European Community NACE Rev. 2 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-ra-07-015	International Standard Industrial Classification of All Economic Activities ISIC Rev 4 https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_4rev4e.pdf https://ilostat.ilo.org/resources/concepts-and-definitions/classification-economic-activities/
64.11 Activități ale Băncii Naționale (centrale) 64.19 Alte activități de intermediari monetare 64.30 Fonduri mutuale și alte entități financiare similare 64.91 Leasing financiar 64.92 Alte activități de creditare 64.99 Alte intermediari financiare n.c.a. 65.11 Activități de asigurări de viață 65.12 Alte activități de asigurări (exceptând asigurările de viață) 65.20 Activități de reasigurare 65.30 Activități ale fondurilor de pensii, cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale 66.11 Administrarea piețelor financiare 66.12 Activități de intermediere (brokeraj) a tranzacțiilor financiare 66.19 Activități auxiliare intermediarilor financiare, exclusiv activități de asigurări și fonduri de pensii 66.21 Activități de evaluare a riscului de asigurare și a pagubelor 70.10 Activități ale direcțiilor administrative centralizate	64.11 Central banking 64.19 Other monetary intermediation 64.30 Trusts, funds and similar financial entities and humanities 64.91 Financial leasing 64.92 Other credit granting 64.99 Other financial service activities, except insurance and pension funding n.e.c 65.11 Life insurance 65.12 Non-life insurance 65.20 Reinsurance 65.30 Pension funding 66.11 Administration of financial markets 66.12 Security and commodity contracts brokerage 66.19 Other activities auxiliary to financial services, except insurance and pension funding 66.21 Risk and damage evaluation 70.10 Activities of head offices 70.22 Business and other management consultancy activities	6411 Central banking 6419 Other monetary intermediation 6430 Trusts, funds and similar financial entities and humanities 6491 Financial leasing 6492 Other credit granting 6499 Other financial service activities, except insurance and pension funding n.e.c 6511 Life insurance 6512 Non-life insurance 6520 Reinsurance 6530 Pension funding 6611 Administration of financial markets 6612 Security and commodity contracts brokerage 6619 Other activities auxiliary to financial services, except insurance and pension funding 6621 Risk and damage evaluation 7010 Activities of head offices 7020 Management consultancy activities 7220 Research and experimental

Standard de calificare: *Doctor în Științe economice*, nivelul 8 CNC

Domeniul de formare profesională: 0412 *Finanțe și bănci*

Aprobat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 147 din 17.02.2023

70.22 Activități de consultanță în management 72.20 Cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste 84.13 Reglementarea și eficientizarea activităților economice 85.42 Învățământ superior universitar 94.11 Activități ale organizațiilor economice și patronale	72.20 Research and experimental development on social sciences 84.13 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses 85.42 Tertiary education 94.11 Activities of business and employers membership organisations 94.12 Activities of professional membership organisations	development on social sciences 8413 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses 8542 Tertiary education 9411 Activities of business and employers membership organisations
1.2.3.CORELAREA CALIFICĂRII CONFORM CLASIFICATOARELOR EDUCAȚIONALE		
Nomenclatorul domeniilor de formare profesională https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121862&lang=ro	Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED -2011) https://mecc.gov.md/ro/content/clasificarea-internationala-standard-educatiei-isced-2011-0	Clasificarea domeniilor educației și formării profesionale (ISCED-F-2013) http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf
522.01 Finanțe	Învățământ superior de doctorat, ciclul III, nivelul 8 ISCED	04 Business, administration and law 041 Business and administration 0412 Finance, banking and insurance

Nivel de competență/abilitate, conform ISCO-08	4	
Cadrul național al calificărilor din Republica Moldova	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=101860&lang=ro Nivel 8 CNC	
Referire la Cadrul European al Calificărilor (EQF)	Echivalent nivel 8 EQF	
Ocupații tipice (CORM)	Ocupații tipice (ESCO)	
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#	https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation?uri=http://data.europa.eu/esco/isco/C2146#:~:text=Narrower%20occupations	
112025 Director/ directoare de program 121301 Coordonator/coordonatoare de proiect 122301 Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării 122304 Secretar științific general al/secretară științifică generală a Academiei de Științe 122305 Secretar științific/secretară științifică 122308 Șef/șefă sector în domeniul cercetării și inovării 122309 Șef/șefă secție în domeniul cercetării și inovării 231003 Cercetător științific/cercetătoare științifică 231004 Conferențiar universitar/conferențiară universitară 231005 Lector universitar/lectură universitară 231007 Profesor universitar/profesoară universitară 241210 Cercetător științific/cercetătoare științifică în finanțe-bănci 242217 Coordonator/ coordonatoare programe de dezvoltare 263102 Cercetător științific/cercetătoare științifică în economie	1213.4 Manager de program 1223.2 Manager cercetare-dezvoltare 2310.1 Cadru didactic în învățământ superior 2412.6 Consultant de investiții 2412.10 Consultant finanțare publică 2422.1 Ofițer administrație publică 2631.1 Ofițer de politici economice	
Tendințe și preocupări de viitor în domeniul de formare profesională. https://sk.skolkovo.ru/storage/file_storage/4b954252-7c3d-4975-94e3-910612e77464/SKOLKOVO_SEDeC_Atlas_2.0.pdf https://www.ecec.net/fileadmin/pdf/ECEC-Code-of-Conduct.pdf https://www.goskills.com/Soft-Skills/Resources/Best-skills-to-learn-for-the-future https://www.gartner.com/smarterwithgartner/fill-finances-skill-gaps https://mecc.gov.md/sites/default/files/concept_strategie_program_de_implementare_educatia_2030.pdf	Tehnologiile moderne modifică rapid procesele financiare și este important de inițiat transformări în domeniul educației prin acumularea de cunoștințe noi precum: – aplicarea tehnologiilor și automatizării (automatizarea robotică, inteligența artificială); – gestionarea proceselor de afaceri; – analiza avansată; – gândirea critică; – comunicarea eficientă (verbală și scrisă); – inteligența emoțională (abilități interpersonale).	
1.3. ALTE INFORMAȚII RELEVANTE		
Titlul calificării profesionale în limba străină:		
Română	Engleză	Rusă/franceza/germana
Doctor în Științe economice	Doctor (PhD) in	Кандидат экономических наук /

	Economics Science	Docteur en économie/ Doktor der Wirtschaftswissenschaften
Anexe la standardul de competență:		

Anexa 1	Skills for a greener future: A global view based on 32 country studies International Labour Office – Geneva: ILO, 2019 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_732214.pdf
Anexa 2	Skills for SMEs. Cybersecurity, Internet of Things and Big Data for Small and Medium-Sized Enterprises https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/82aa7f66-67fd-11ea-b735-01aa75ed71a1/language-en Translations of DigComp 2.0 in the European Skills, Competences and Occupations classification (ESCO) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/88872788-b48d-11ec-9d96-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-256771334
Anexa 3	Competențe lingvistice (limbi de circulație internațională: la finalizarea ciclului liceal standardul prevede atingerea nivelului, cel puțin B2) https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4
Anexa 4	EntreComp: Cadrul de competențe antreprenoriale/ EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework https://eige.europa.eu/resources/lfna27939enn.pdf
Anexa 5	GreenComp The European Sustainability Competence Framework https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en
Anexa 6	Cadrul de competențe în economia verde/economia circulară https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/dotcom/client_service/sustainability/pdfs/towards_the_circular_economy.ashx
Anexa 7	Ethics for the Investment Management Profession https://www.cfainstitute.org/en/ethics-standards/ethics
Anexa 8	Code of Ethics and Standards of Professional Conduct https://www.cfainstitute.org/en/ethics-standards/ethics/code-of-ethics-standards-of-conduct-guidance

2. DESCRIEREA OCUPAȚIONALĂ A CALIFICĂRII

2.1 Descrierea activității de muncă

Nivelul 8 CNC, Învățământ superior de doctorat specialitatea științifică 522.01 **Finanțe** formează specialiști, conducători și cercetători în domeniul financiar.

Conducătorii din domeniul cercetării și dezvoltării planifică și coordonează activitățile de cercetare și dezvoltare ale unei entități sau ale entităților care oferă servicii similare pentru alte entități.

Specialiștii în domeniul de competență efectuează activități de cercetare, de monitorizare a datelor, de analiză a informațiilor, pregătesc rapoarte și planuri pentru a soluționa problemele economice și de afaceri, dezvoltă modele de analiză, explică și prognozează comportamentul economic, realizează managementul finanțelor publice și elaborează politici publice eficiente în domeniul financiar-bancar.

Cadrele didactice din instituțiile de învățământ superior pregătesc și predau cursuri teoretice și practice,

coordonează stagii de practică, conduc și ghidează cercetările studenților/studentelor pentru elaborarea tezelor de licență/master, planifică și desfășoară activități de cercetare, elaborează lucrări științifice, manuale, monografii.

Activitățile la specialitatea științifică 522.01 Finanțe includ:

- planificarea, organizarea, coordonarea și controlul implementării politicilor;
- evaluarea situației financiare, elaborarea bugetului, supravegherea operațiunilor financiare și utilizării eficiente a resurselor;
- planificarea, gestionarea și coordonarea activităților de cercetare și dezvoltare ale organizației sau a activităților comandate de organizații de cercetare externe;
- efectuarea cercetărilor privind condițiile pieței la nivel local, regional, național pentru a stabili nivelurile de vânzări și prețuri pentru bunuri și servicii, a evalua potențialul și tendințele viitoare ale pieței și pentru a dezvolta strategii de afaceri;
- stabilirea și gestionarea bugetelor, controlul cheltuielilor și asigurarea utilizării eficiente a resurselor financiare;
- acordarea de consultanță în activitățile financiare;
- elaborarea și dezvoltarea programelor educaționale și de formare profesională, stabilite de autoritățile educaționale și organele de conducere;
- proiectarea, ajustarea programelor de studii, elaborarea curriculei, pregătirea suportului didactic în conformitate cu standardele educaționale;
- pregătirea și predarea cursurilor teoretice și practice, conducerea seminarelor și experimentelor de laborator; stimularea discuției și a gândirii critice în rândul studenților/studentelor;
- elaborarea, administrarea probelor de evaluare, evaluarea și notarea rezultatelor învățării;
- stabilirea direcțiilor de cercetare a studenților postuniversitari/studentelor postuniversitare sau a altor membri ai/membre a departamentului; realizarea cercetărilor și dezvoltarea conceptelor, teoriilor și metodelor operaționale de aplicare în diferite domenii;
- elaborarea și publicarea lucrărilor, articolelor științifice, participarea și coordonarea proiectelor științifice; participarea la întrunirile din cadrul departamentelor, facultăților și la conferințe și seminare instituționale, naționale și internaționale;
- furnizarea programelor de dezvoltare profesională, instruire și consultanță;
- organizarea și desfășurarea atelierelor, conferințelor pentru formarea continuă a cadrelor didactice în programe, metode și tehnici de predare noi;
- elaborarea materialelor de instruire, cum ar fi: manuale, materiale didactice vizuale, online, modele demonstrative etc.;
- elaborarea, coordonarea, implementarea programelor de formare și dezvoltare.

2.2 Arii de competență (etape, faze a prestării serviciului/producerii)

Arii de competență	Descriptori
1. Proiectarea și realizarea cercetării fundamentale și aplicative	1.1. Identifică direcțiile prioritare de cercetare, inovare și transfer tehnologic și planifică traseul de dezvoltare profesională în cadrul programelor de doctorat și proiectelor de cercetare-inovare. 1.2. Respectă regulile deontologice în cercetarea științifică.
2. Realizarea activității didactice	2.1. Organizează și alege metode de lucru, delega sarcini, gestionează echipe cu diverse motivații și stiluri de lucru, promovează schimbul de idei inovative și asigură un feed-back

	<p>eficient în cadrul echipei de lucru.</p> <p>2.2. Demonstrează abilitatea de a transfera cunoștințe spre noi domenii prin comunicare verbală, non-verbală și digitală.</p> <p>2.3. Contribuie la sporirea gradului de conștientizare la nivelul societății privind importanța formării profesionale, cercetării științifice și dezvoltării tehnologice.</p>
3. Eficientizarea activității	<p>3.1. Selectează modele de leadership și aplică stiluri și tehnici de negociere.</p> <p>3.2. Manifestă rezistență și adaptare în condiții de criză și incertitudine.</p>

2.3 Sectoare de activitate

Profioniștii în domeniul financiar se regăesc în toate sectoarele de activitate, în diverse instituții atât private, cât și publice.

<https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=385&>

2.4 Mediul de lucru și specificul activității și riscurile profesionale

Reieșind din multitudinea funcțiilor exercitate de specialiștii în domeniul financiar-bancar, mediul de lucru este diferit, atât la birou, cât și în teritoriu.

Orice activitate implică riscuri profesionale, pentru care trebuie stabilite măsurile de prevenire și protecție în vederea asigurării unui nivel optim de securitate profesională și de minimizare a riscurilor, care pot fi:

Factori de risc proprii mediului de muncă

- efort vizual datorită iluminării slabe și artificiale;
- zgomot de la gălăgia studenților;
- radiații electromagnetice - lucrul la calculator, etc)

Factori de risc proprii sarcinii de muncă

- solicitare fizică (poziție preponderent ortostatică; stres prin concentrare prelungită; suprasolicitarea corzilor vocale)
- solicitare fizică (efort static - lucrul timp îndelungat la calculator)

<http://www.cariera.anofm.md/profesii-5-21>

2.5. Instrumente de lucru, echipamente, utilaje și materiale, soft-uri (Microsoft Office și soft-uri specifice)

Software și hardware specifice domeniului de activitate, echipamente de prezentare și comunicare și rechizite de birou.

2.6 Calități personale necesare pentru muncă: abilități, caracteristici și cerințe specifice (după caz).

Calitățile personale și abilitățile pentru muncă necesare domeniului de activitate presupun: precizie, ambiție, disciplină, sociabilitate, integritate, diligență, rezistență la stres, învățare rapidă, gândire critică, integritate științifică și profesională, diplomație, abilitate de a negocia, capacitate de a lucra în echipă, abilități oratorice, abilități de operare PC (cunoașterea pachetului MS Office) și capacitate de a însuși programe noi etc.

2.7 Formare profesională inițială și continuă

Profionistul la nivelul 8 CNC a dobândit cel puțin studii de doctorat (ciclul III), are experiență de muncă profesională și competențele necesare. Formarea profesională continuă a specialiștilor se organizează în mod distinct pe niveluri de formare și specialități, ținându-se cont de nevoile angajatorilor, de competențele generale ale specialiștilor, de cerințele înaintate pentru funcțiile pe care aceștia le exercită și de posibilitățile lor de promovare sau de încadrare în muncă.

Dezvoltarea profesională a personalului didactic, științifico-didactic, științific și de conducere este obligatorie pe parcursul întregii activități profesionale și se reglementează de cadrul legal. Dezvoltarea profesională a personalului didactic, științifico-didactic, științific și de conducere se realizează în instituții de învățământ

superior și/sau în instituții de formare profesională continuă, de alți prestatori de servicii educaționale, în baza unor programe de formare profesională acreditate, prin:

- a) stagii de formare profesională în instituții de învățământ și cercetare sau organizații acreditate din țară și de peste hotare;
- b) participare, ca parteneri, la proiecte educaționale și/sau de cercetare naționale și internaționale;
- c) participare cu comunicări și/sau lucrări la conferințe, seminare, simpozioane, expoziții internaționale.

2.8 Cele mai răspândite denumiri ale ocupației profesionale

Rom.	Eng.	Ru.
Conducători/conducătoare din domeniul politicilor și planificării Conducători/conducătoare din domeniul cercetării și dezvoltării Conducători/conducătoare servicii din domeniul educației Profesori universitari/profesoare universitare și asimilați/asimilate Specialiști/specialiste și consultanți/consultante din domeniul financiar și al investițiilor Specialiști/specialiste în domeniul politicilor administrative Economisți/economiste	Policy and Planning Managers Research and Development Managers Education Managers University and Higher Education Teachers Financial and Investment Advisers Administrative policy specialists Economists	– Руководители в области экономической политики и планирования – Руководители исследований и разработок – Руководители образовательных учреждений – Профессора университетов – Специалисты и консультанты в области финансов и инвестиций – Специалисты по административной политике – Экономисты.

2.9. Reglementări de exercitare a profesiei (naționale/internaționale)

Legislația națională sectorială (reglementări ale profesiei)

Acte normative:

1. Codul civil al Republicii Moldova: nr. 1107/ 2002.
2. Codul educației al Republicii Moldova: nr. 152/2014.
3. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi: nr. 845-XII/1992.
4. Legea cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali: nr. 220-XVI/2007.
5. Legea cu privire la reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, nr. 160/ 2011.
6. Legea privind societățile pe acțiuni: nr. 1134/1997.
7. Legea insolvenței: nr. 149/2012.
8. Legea cu privire la lichidarea băncilor: nr. 550/1995.
9. Codul Vamal al Republicii Moldova: nr. 1149/ 2000.
10. Codul Vamal al Republicii Moldova: nr. 95/2021.
11. Codul fiscal al Republicii Moldova: nr. 1163/1997.
12. Legea cu privire la comerțul interior: nr. 231/2010.
13. Legea cu privire la asigurări: nr. 407/2006.
14. Legea privind activitatea de asigurare sau de reasigurare: nr. 92/2022.
15. Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii: nr. 179/2016.
16. Legea privind activitatea băncilor: nr. 202/2017.
17. Legea cu privire la Serviciul Vamal: nr. 302/2017.
18. Legea contabilității și raportării financiare: nr. 287/2017.
19. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale: nr. 181/2014.

20. Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală: nr. 1593-XV/2002.
 21. Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare: nr. 192/1998.
 22. Legea privind piața de capital: nr. 171/2012.
 23. Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară: nr. 1/2018.
 24. Legea asociațiilor de economii și împrumut: nr. 139/2007.
 25. Legea privind societățile cu răspundere limitată: nr. 135/2007.
 26. Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier): nr. 1353/2000.
 27. Legea privind cooperativele de întreprinzător: nr. 73/2001.
 28. Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală: nr. 246/2017.
 29. Legea privind cooperativele de producție: nr. 1007/2002.
 30. Legea reglementării de stat a activității comerciale externe: nr. 1031/2000.
 31. Legea privind sistemul public de asigurări sociale: nr. 489/1999.
 32. Hotărârea cu privire la aprobarea Programului de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii: nr. 592/2019.
 33. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul Vamal al Republicii Moldova: nr. 1140/2005.
 34. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncilor: nr. 322/2018.
- Reglementări tehnice:**
1. Decizia privind aprobarea Regulamentului cu privire la certificarea auditorilor: nr. 16/2019.
 2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public: nr. 556/2019.
 3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Regulament-cadru de activitate a serviciilor financiare: nr. 43/2015.

2.10. Norme și reglementări specifice

1. Legea cu privire la securitatea și sănătății muncii: nr. 186/2008.
2. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe: nr. 139/2010.
3. Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: nr. 158/2008.
4. Hotărârea privind activitatea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei: nr. 998/2003.

Cod de etică/deontologic

1. <https://static1.squarespace.com/static/5a1c11b429f187706a88924d/t/60c1edc8c62bc32daf6d96f2/1623322056808/02+GBES+B+Ethics+Education+Standard+%28FINAL+-+review+date+25.5.21%29.pdf>
2. <https://www.ecec.net/fileadmin/pdf/ECEC-Code-of-Conduct.pdf>

3.CERINȚE DE COMPETENȚE

3.1. COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)

Arii de competență	Competență	Descriptori
<p>1. Proiectarea și realizarea cercetării fundamentale și aplicative</p> <p>2. Realizarea activității didactice</p> <p>3. Eficientizarea activității</p>	<p>CT₁. Dezvoltarea eficienței personale și profesionale</p>	<p>1.1. Identifică direcțiile prioritare de cercetare, inovare și transfer tehnologic.</p> <p>1.2. Planifică traseul de dezvoltare profesională și autopromovare în vederea creșterii în carieră.</p>
	<p>CT₂. Aplicarea valorilor de integritate științifică și profesională</p>	<p>2.1. Respectă regulile deontologice în cercetarea științifică.</p> <p>2.2. Se conformează cerințelor legislației în domeniul proprietății intelectuale.</p> <p>2.3. Evaluează consecințele și impactul ideilor, oportunităților, acțiunilor proprii.</p>
	<p>CT₃. Aplicarea principiilor de autonomie și responsabilitate</p>	<p>3.1. Posedă tehnici de autocontrol și aplică autocritica.</p> <p>3.2. Manifestă disciplină și perseverență în realizarea sarcinilor.</p> <p>3.3. Execută responsabil și eficient sarcinile profesionale în condiții de autonomie.</p>
	<p>CT₄. Dezvoltarea creativității și inovativității</p>	<p>4.1. Manifestă gândire critică și analitică bine dezvoltate.</p> <p>4.2. Demonstrează abilitatea de a transfera cunoștințe spre noi domenii.</p> <p>4.3. Realizează cercetări și proiecte centrate pe inovare.</p>
	<p>CT₅. Managementul informației</p>	<p>5.1. Utilizează instrumentarul avansat de accesare, colectare și analiză a datelor.</p> <p>5.2. Creează un mediu informațional propriu, bazat pe surse relevante.</p> <p>5.3. Posedă capacitate de analiză critică a informațiilor selectate.</p>
	<p>CT₆. Comunicarea eficientă și lucru în echipă</p>	<p>6.1. Prezintă rezultatele cercetării la diverse manifestări științifice naționale și internaționale.</p> <p>6.2. Activează eficient într-un mediu de comunicare digitală.</p> <p>6.3. Poate organiza și alege metode de lucru, delega sarcini, gestiona echipe cu diverse motivații și stiluri de lucru.</p> <p>6.4. Promovează schimbul de idei inovative și asigură un feed-back eficient în cadrul echipei de cercetare.</p>

	CT₇. Dezvoltarea empatiei și inteligenței emoționale	7.1. Aplică tehnici reflective pentru a înțelege și gestiona activitatea. 7.2. Înțelege motivele comportamentului altor persoane. 7.3. Tinde spre asigurarea echilibrului emoțional în colectiv și aplică valorile corectitudinii și incluziunii.
	CT₈. Luarea deciziilor	8.1. Selectează modele de leadership potrivite contextului. 8.2. Participă la negocieri în vederea prestării serviciilor de consultanță și expertiză. 8.3. Evaluează riscurile și recunoaște/anticipează consecințele diferitelor soluții/manifestă toleranță în condiții de incertitudine. 8.4. Formulează soluții alternative pentru diverse probleme și adoptă decizia în baza celei mai potrivite și eficiente soluții.

3.2. COMPETENȚE GENERALE (CG)

Arii de competență	Competență	Descriptori
1. Proiectarea și realizarea cercetării fundamentale și aplicative	CG₁. Proiectarea și realizarea cercetărilor științifice	1.1. Efectuează, sub aspect teoretic și aplicativ documentarea științifică, sinteza cadrului legal și a surselor bibliografice relevante. 1.2. Aplică metode și tehnici avansate de cercetare pentru a obține rezultate științifice scontate. 1.3. Identifică idei de proiecte științifice, realizând cercetări avansate și raportând finanțatorilor și publicului larg rezultatele științifice originale obținute, pentru a evidenția beneficiile, riscurile și impactul inovațiilor și recomandărilor propuse.
	CG₂. Gestionarea proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare	2.1. Gestionează proiecte de cercetare-inovare pentru a aplica rezultatele științifice obținute în activitatea practică. 2.2. Evaluează rezultatele proiectelor de cercetare-inovare în vederea prevenirii și / sau soluționării situațiilor complexe.
2. Realizarea activității didactice	CG₃. Utilizarea abilităților de cercetare în procesul de predare - învățare	3.1. Proiectează/actualizează curriculumul unităților de curs din domeniul de specialitate, aplicând metode moderne de predare și evaluare a cunoștințelor. 3.2. Realizează activități didactice în vederea transferului de cunoștințe și a formării profesionale continue în domeniul de activitate.

3. Eficientizarea activității	CG₄ . Valorificarea rezultatelor cercetării științifice în domeniul de activitate	4.1. Valorifică rezultatele cercetării în domeniul de activitate. 4.2. Monitorizează indicatorii de performanță. 4.3. Administrează activitatea entității și a resurselor financiare în vederea consolidării stabilității și asigurării sustenabilității.
-------------------------------	---	---

3.3.COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)

Arii	Competența	Descriptori
1. Proiectarea și realizarea cercetării fundamentale și aplicative	CP₁ . Conceperea și realizarea cercetării științifice	1.1. Formulează problema științifică și ipoteze de cercetare, dezvoltă mecanisme complexe de analiză și sinteză a obiectului cercetării. 1.2. Efectuează documentarea științifică în domeniul de cercetare. 1.3. Determină și aplică metode moderne de cercetare și antrenează abilități de gândire critică în procesul de cercetare. 1.4. Propune soluții viabile, sustenabile și reziliente în procesul de cercetare a problemei științifice. 1.5. Evaluează impactul financiar și economic a soluțiilor propuse.
	CP₂ . Managementul proiectelor de cercetare-inovare	2.1. Identifică direcții prioritare de cercetare. 2.2. Valorifică potențialul intelectual și elaborează cercetări originale. 2.3. Raportează rezultatele cercetării.
2. Realizarea activității didactice	CP₃ . Realizarea procesului didactic	3.1. Elaborează lucrări științifice și metodicodidactice. 3.2. Asigură predarea cursurilor teoretice și practice. 3.3. Aplică metode moderne de predare și evaluare a cunoștințelor.
	CP₄ . Organizarea activității de cercetare	4.1. Promovează și ghidează studenții în cercetare. 4.2. Coordonează activitatea de cercetare a doctoranzilor.
3. Eficientizarea activității	CP₅ . Diseminarea rezultatelor cercetării	5.1. Elaborează lucrări științifice și studii de specialitate. 5.2. Participă la diverse manifestări și promovează rezultatele cercetării.
	CP₆ . Consultanță și expertiză în domeniul financiar-bancar	6.1. Prestează servicii de analiză, consultanță și expertiză. 6.2. Consultă în elaborarea politicilor și strategiilor de dezvoltare la nivel macro- și

		microeconomic.
	CP7. Conducerea instituțiilor publice și private	<p>7.1. Gestionează resursele materiale, umane și financiare și monitorizează nivelul de performanță a activității instituției.</p> <p>7.2. Elaborează proiecte și strategii de gestiune eficientă și de cooperare la nivel național și internațional.</p> <p>7.3. Formulează și comunică misiunea, scopul și direcțiile generale de dezvoltare a entității.</p> <p>7.4. Monitorizează funcționarea entității, propune soluții inovative de soluționare a problemelor și elaborează planuri de dezvoltare și promovare.</p>